

Motion till riksdagen 2025/26:3440

av **Håkan Svenneling m.fl. (V)**

Israels ockupation av Palestina

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut.....	1
1 Inledning.....	5
2 Gaza.....	6
3 Västbanken	8
4 Folkmord och krigsbrott.....	10
5 Tortyr och övergrepp.....	12
6 Fred kräver ett fritt Palestina	12
7 Risken för eskalering.....	13
8 Sveriges roll.....	14
9 Svenskt bistånd.....	16
10 Sanktioner och bojkott.....	17
10.1 Handel och EU:s associationsavtal med Israel	18
11 Bryt alla militära kontakter med Israel.....	19

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en internationell kraftsamling mot Israels ockupation av Palestina och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, som enskild stat liksom inom ramen för FN och EU, ska kräva att Gazaremsans luft-, sjö- och landvägar öppnas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för etablerandet av en internationell fredsbevarande och/eller fredsframtvingande styrka under FN-mandat i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en ökad internationell civil närvaro i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en obehindrad humanitär tillgång till och i Gaza, vilket inkluderar import av all nödvändig humanitär hjälp genom alla landpassager, och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige kraftfullt bör agera för att förhindra att nya israeliska bosättningar tillkommer på palestinsk mark och för att befintliga bosättningar avvecklas omgående och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ställa krav på att Israel följer sina åtaganden och betalar ut palestinska tullavgifter och skatter till den palestinska myndigheten (PA) och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera för att förhindra att bygget av muren fortgår samt att den mur som redan har byggts på ockuperad mark rivs och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ inom FN och EU för att stoppa rivningarna av palestinska byggnader, infrastruktur och försörjningsmöjligheter och att de familjer och samhällen som drabbats kompenseras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska regeringen likt den norska regeringen borde ta fram rekommendationer till svenska företag om hur de bör förhålla sig till handel och försäljningar till Israel som kan bidra till att ockupationen av Palestina fortgår och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i fortsatta förhandlingar bör driva att frågan om flyktingarnas rätt att återvända ska föras upp på dagordningen och att resolution 194 ska respekteras och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att Israel ska ansluta sig till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör vidta åtgärder för att individer som kan misstänkas för att ha bidragit till folkmord utreds för sin medverkan på erforderligt sätt och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige måste fördöma USA:s sanktioner mot Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) och undergrävande av internationell rätt och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU aktiverar blockeringsstadgan mot USA:s sanktioner för att skydda domstolarna Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) och dess domare så att de kan fortsätta att utreda Israel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stödja Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) så att erforderliga resurser finns för att utreda brott och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ställa sig bakom Sydafrikas anmälan mot Israel till den internationella domstolen i Haag för brott mot folkmordskonventionen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning av de ytterligare steg som Sverige behöver ta för att leva upp till de skyldigheter som lagts fram enligt Internationella domstolens rådgivande yttrande 2024 (ICJ AO 2024) och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för EU och FN bör verka för att Israel ska hållas ekonomiskt ansvarigt för den omfattande förstörelsen under kriget mot Gaza och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som medlem i FN bör driva på för att Hamas och Israel särskilt ska utredas av tortyrkommittén för brott mot tortyrkonventionen genom de övergrepp som de gjort sig skyldiga till och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att Palestina erkänns som stat av alla världens stater och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stödja Palestina i det fortsatta arbetet mot att erkännas som fullvärdig medlem av FN och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör verka för en deskalering i Mellanöstern och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta emot patienter från Gaza och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i nästkommande regleringsbrev för Vinnova bör uppdra åt myndigheten att avbryta det pågående innovationssamarbetet med Israel och stänga kontoret i Tel Aviv och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inte ska ingå några samarbeten kring forskning, innovation och handel med Israel så länge

- ockupationen av Palestina pågår och att ingångna avtal och projekt bör avbrytas och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående bör återupprätta och öka stödet till UNRWA och tillkännager detta för regeringen.
 29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta i EU, FN och sina bilaterala kontakter med andra länder för att det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA ska säkras och tillkännager detta för regeringen.
 30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Palestina bör prioriteras i biståndspolitiken under kommande år genom en särskild Palestinastrategi och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha ett fortsatt starkt bistånd till Palestina och tillkännager detta för regeringen.
 32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör återupprätta biståndet till organisationer som arbetar med demokrati och mänskliga rättigheter i Palestina och i Israel och tillkännager detta för regeringen.
 33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för kraftigt utökade sanktioner mot den militanta bosättarrörelsen på Västbanken och tillkännager detta för regeringen.
 34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa varor från Israels illegala bosättningar på Västbanken, inklusive östra Jerusalem, samt Golanhöjderna från att komma in på EU:s inre marknad och tillkännager detta för regeringen.
 35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en nationell lagstiftning mot handel med varor och tjänster från bosättare på ockuperad mark och tillkännager detta för regeringen.
 36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att visumfriheten till EU för israeler bör slopas och israeliska bosättare helt bör nekas inresa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagstiftning som förbjuder svenska företag och investerare att bedriva ekonomiskt samarbete i form av investeringar i illegala bosättningar och deras verksamheter och tillkännager detta för regeringen.
 38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU infört mot Ryssland sedan starten av kriget mot Ukraina och tillkännager detta för regeringen.
 39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag om lagstiftning som ger kommuner och regioner möjlighet att vidta bojkottåtgärder mot länder som bryter mot mänskliga rättigheter och internationell rätt och tillkännager detta för regeringen.
 40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör driva i EU att unionen omedelbart suspenderar det nuvarande associeringsavtalet med Israel och tillkännager detta för regeringen.
 41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att interimsavtalet om associering mellan EU och Palestina (EU-Palestine Interim Association Agreement) görs om till ett permanent associeringsavtal och tillkännager detta för regeringen.

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en plan för att underlätta handeln mellan Sverige och Palestina och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stoppa all vapenhandel, kalla hem försvarsattachén från Tel Aviv och avbryta allt militärt samarbete med Israel och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag om lagstiftning som förbjuder landning på svenska flygplatser och dockning i svenska hamnar för transporter av krigsmateriel till Israel och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till ett vapenembargo inom EU och FN och tillkännager detta för regeringen.

1 Inledning

I den här motionen beskriver vi situationen i Palestina i slutet av september 2025 med fokus på Israels folkmord i Gaza. Israels ockupation av Palestina har skapat en av världens mest långdragna konflikter vars konsekvenser lett till död och stort mänskligt lidande. Grogrunden för dagens konflikt härrör från fördrivningen av hundratusentals palestinier som skedde 1948. Sedan sexdagarskriget 1967 har Israel ockuperat Gaza-remsan, Västbanken och östra Jerusalem i strid med folkrätten. Förtrycket av palestinier har pågått under decennier och förvärrats av den nuvarande högerextrema israeliska regeringens styre.

Vänsterpartiet står för en tvåstatslösning enligt 1967 års gränser, där både Palestina och Israel existerar som fria och självständiga stater, med full demokrati och frihet för alla deras invånare. Det innebär att vi kräver ett omedelbart slut på Israels ockupation av Palestina inklusive de palestinska flyktingarnas rätt att återvända och ett bortdragande av de olagliga bosättningarna. Israels folkmord i Gaza måste omedelbart upphöra. Fredsprocessen måste återstartas med målet en rättvis fred.

Sedan Hamas brutala attack den 7 oktober 2023 har Israel bedrivit ett intensivt och hänsynslöst krig mot Gaza och dess befolkning. Tiotusentals människor har dödats, skadats eller försvunnit i rasmassorna efter Israels bombningar. Svälten är utbredd, bristen på medicin och sjukvård akut och de humanitära villkoren fruktansvärda. De handlingar som Israel begår är ett folkmord. Såväl Hamas attack som Israels folkmord måste fördömas, liksom alla brott mot civila och internationell rätt.

Omvärlden har reagerat splittrat. Även om både länder och andra internationella aktörer har tagit ställning för ett eldupphör har Israel hittills i praktiken tillåtit fortsätta med sin krigsföring utan tillräcklig press från omvärlden. Särskilt USA, med Donald Trump som president, har gång på gång blockerat resolutioner i FN:s säkerhetsråd och andra kraftfulla åtgärder mot Israel. Den svenska regeringen har gång på gång misslyckats att med kraft fördöma Israels folkmord i Gaza.

Vänsterpartiet vill se ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza. Omvärlden måste agera med kraftiga sanktioner som tvingar Israel att avsluta sitt krig. Samtliga av Hamas gisslan måste omedelbart släppas, liksom de palestinier som godtyckligt hålls fångna av Israel utan vare sig åtal eller rättegång. All form av tortyr måste upphöra

genast. De ansvariga för våldet, på båda sidor, måste ställas inför rätta. Strafffrihet får inte råda.

Sverige ska verka för ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige har erkänt Palestina som stat. Med erkännandet kommer förpliktelser att stödja en palestinsk statsbildning, särskilt när fler stater nu erkänt Palestina. För att det ska vara möjligt måste Israels ockupation upphöra.

Sverige bör verka för en internationell kraftsamling mot Israels ockupation av Palestina. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

2 Gaza

Gazaremsan motsvarar i storlek den svenska ön Orust men har omkring 2,1 miljoner invånare och räknas till ett av de folktätaste områdena i världen. Den 19 september 2007 definierade den israeliska regeringen Gazaremsan som "fientligt territorium" och beslutade att Israel har rätt att stänga av el- och bränsletillförseln till Gaza som ett svar på palestinska väpnade gruppers raketattacker mot israeliska städer. Sjö-, luft- och landvägar till området stängdes helt – en kollektiv bestraffning i strid med folkrätten. Blockaden av Gaza har fått förödande konsekvenser. Isoleringen har i grunden slagit sönder ekonomin i Gaza och skapat en djup humanitär kris, redan innan Israels nuvarande attacker påbörjades 2023. Skyhögt arbetslöshet, akut brist på rent vatten och ett omfattande behov av humanitärt bistånd har varit ett faktum under lång tid. Rörelsefriheten har kraftigt begränsats av ockupationsmakten och det har länge varit nästintill omöjligt att resa mellan Västbanken och Gaza – två delar av samma land.

Israels blockad av Gaza har inte bara varit en oacceptabel kollektiv bestraffning, den har också varit kontraproduktiv. Ingenting tyder på att den skulle ha försvagat terrororganisationen Hamas. Tvärtom har människors desperation och hopplöshet lett dem rakt i händerna på Hamas.

Konvojen Freedom Flotilla och dess svenska bidrag Ship to Gaza har vid flera tillfällen under flera år försökt nå Gazas kust med humanitär hjälp. Syftet är förutom att bistå Gazaborna med mat och mediciner, att synliggöra Israels blockad, den framkallade svälten och folkmordet. Israel har hittills alltid stoppat båtarna. Med hjälp av stridsfartyg, drönare och helikoptrar har man upprepade gånger bordat skeppen på internationellt vatten. I maj 2010 dödades nio av passagerarna vid stormningen av ett av konvojens fartyg. Israels agerande mot samtliga av Ship to Gazas försök att nå Gazaremsan med förnödenheter är oförsvarbart. Genom bordningen av fartygen i Ship to Gazas konvojer har Israel brutit mot flera av folkrättens bestämmelser.

Sverige ska, som enskild stat liksom inom ramen för FN och EU, kräva att Gazaremsans luft-, sjö- och landvägar öppnas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Hamas attack den 7 oktober var brutal. Tidigt på morgonen avfyrades tusentals raketer samtidigt som Hamasmedlemmar tog sig över gränsen till Israel. Civila mördades kallblodigt och hundratals människor kidnappades. Två år efter attacken är fortfarande ett stort antal gisslan tillfångatagna, även om uppgifterna om hur många som fortfarande lever är osäkra.

Hamas våld måste fördömas. Det finns inga ursäkter för det våld och den dödande tortyr som skedde i kibbutzer som Nir Oz, Be'eri och Kfar Aza nära gränsen till Gaza, på musikfestivalen i Re'im och på andra platser i Israel. De ansvariga för dödandet måste ställas inför rätta.

Vänsterpartiet står stadigt bakom folkrätten. Krigets lagar gäller alla – ett krigsbrott rättfärdigar inte ett annat krigsbrott. Israels svar på attackerna är utan tvekan oproportionerligt och en kollektiv bestraffning som drabbar civila, i strid med den humanitära rätten.

I juli 2025 hade över 60 000 palestinier dödats i Gaza sedan Israel inledde sina attacker. Det omfattar bara identifierade personer och det riktiga antalet är sannolikt betydligt mycket högre. Omkring 90 procent av befolkningen befinner sig på flykt. Israel har attackerat flyktingläger och områden man tidigare har sagt är ”säkra”. Många familjer har tvingats fly mer än 10–12 gånger. Det finns inte någonstans att ta vägen. Den 6 september 2025 omfattade den s.k. humanitära zonen i Gaza ett område på knappt 43 kvadratkilometer. Det motsvarar storleken på Helsingborgs tätort.

Krigets narrativ lockar fram brutala övergrepp, tortyr och förnedring. Filmer och bilder visar hur israeliska soldater begår krigsbrott och gör sig lustiga över de palestinier de nyligen har fördrivit eller dödat.

Tiotusentals barn beräknas vara försvunna, tusentals begravda under rasmassorna, andra begravda i massgravar. Som ett fruktansvärt kvitto på förödelsen har hjälporganisationer tvingats hitta en ny akronym i sitt arbete – WCNSF, wounded child no surviving family.

Ett stort antal skolor och sjukhus har angripits och förstörts i attackerna. Många av dem har varit direkta måltavlor. Bristen på mat och vatten är nu fullständigt förödande. I augusti 2025 konstaterade FN-organet Integrated Food Security Phase Classification (IPC) den högsta nivån av svält i Gaza. Röda Korset uppskattar att 96 procent av invånarna saknar tillräckligt med mat. Det är en svält som helt och hållet är framkallad av Israel. Nödhjälp tillåts inte komma in i Gaza, mer än i mycket knapp omfattning.

Den medicinska situationen är oerhört allvarlig. Med kraftigt begränsade resurser tvingas läkare välja vilka barn som ska överleva och vilka som inte ska det. Barn amputeras och kvinnor blir förlösta med kejsarsnitt utan bedövning. Allvarliga sjukdomar sprids i undermåliga flyktingläger. Unicef bedömde i augusti 2025 att samtliga av Gazas en miljon barn lider av omfattande trauma.

Ingen annan konflikt har dödat så många FN-medarbetare. Journalister som har försökt rapportera från Gaza dödas, och Reportrar utan gränser har konstaterat att enskilda journalister har utgjort måltavlor för vissa av Israels attacker. Trots det har omvärlden kunnat ta del av krigets fasor direkt via sociala medier. Det saknas knappast kunskap om de brutala övergrepp som pågår, ändå tillåts krigsföringen fortsätta.

Natten till den 16 september 2025 inledde Israel sin markoffensiv för att ta fullständig kontroll över Gaza stad. Enligt den israeliska militärens beräkningar hade 350 000 människor flytt söderut, bara några veckor efter att Israel gick ut med att offensiven skulle sättas i verket. I samband med att operationen inleddes meddelade Hamas att inga fler ur gisslan kommer att frigges. Parternas bristande intresse för att komma överens i förhandlingar, särskilt Israels regerings, har varit förödande både för det palestinska folket och för den israeliska gisslan. Om Qatars flertal försök att få till medling om en vapenvila och andra överenskommelser hade lyckats hade det mänskliga lidandet varit mycket mindre. Tyvärr tjänar både Hamas och Israels högerextrema regering, under premiärminister Benjamin Netanyahu, på att dödandet fortsätter, för då

behålls status quo och deras maktinnehav. När Israel genomförde en attack mot Qatar och Hamas delegation som befann sig i landet för fredsförhandlingar passerades ännu en gräns av brott mot den internationella rätten.

Läget i Gaza kan ändras fort och situationen kan te sig annorlunda om bara ett par veckor eller månader. Oavsett eventuella framtida avtal om vapenvila är läget mycket skört och det är svårt att se hur fred ska kunna uppnås utan fredsfrämjande insatser. Det internationella samfundet i form av FN har mandat att agera militärt för att tvinga fram fred, antingen i form av fredsbevarande eller fredsframtingande insatser. Vilken form en sådan insats ska ta beror på det rådande läget.

Sverige ska verka för etablerandet av en internationell fredsbevarande och/eller fredsframtingande styrka under FN-mandat i Gaza. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Israel har gjort allt för att begränsa den internationella närvaron i Gaza. Det måste etableras en infrastruktur för humanitär närvaro i Gaza. Sjukvårdspersonal, journalister och hjälparbetare måste få möjlighet att utföra sitt uppdrag. Alla parter måste vidta alla åtgärder för att skydda civila och civil infrastruktur. Humanitär rätt måste respekteras. Civila får aldrig bli måltavlor och det finns inga omständigheter enligt internationell humanitär rätt som kan åsidosätta detta. Israel måste tillåta och möjliggöra obehindrad humanitär hjälp till Gazas befolkning genom alla landpassager.

Sverige ska verka för en ökad internationell civil närvaro i Gaza. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige ska verka för en obehindrad humanitär tillgång till och i Gaza, vilket inkluderar import av all nödvändig humanitär hjälp genom alla landpassager. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3 Västbanken

Även om Israels krigsföring i huvudsak riktar sig mot Gaza så påverkas även palestinier på Västbanken i hög utsträckning. Gaza är en viktig del av Palestina, och oron över anhöriga, vänner och kollegor i Gaza påverkar vardagen. Men också det direkta våldet och repressionen mot palestinier på Västbanken har ökat kraftigt.

Israels premiärminister Benjamin Netanyahu styr den mest högerextrema regering som Israel någonsin har haft. Det är en regering som inte bara riktar udden mot det palestinska folket, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer utan också klart och tydligt motsätter sig en tvästatslösning. Som en direkt följd av valet av den nuvarande högerextrema israeliska regeringen har våldet från soldater och bosättare på Västbanken ökat drastiskt. Redan innan den 7 oktober 2023 var våldet och dödandet rekordhøgt. Mellan oktober 2023 och januari 2025 dödades minst 870 palestinier på Västbanken och 7 100 skadades, enligt FN-organet OCHA. Våldet kommer från både israeliska trupper och bosättare. Medan världens blickar riktas mot Gaza har israeliska styrkor utfört en våg av dödande, godtyckligt frihetsberövande, krigsförbrytelser, oproportionerligt våld och terror mot befolkningen på Västbanken. Israels säkerhetsminister, den högerextreme Itamar Ben-Gvir, har personligen sett till att beväpna militanta bosättare på ockuperat område.

Samtidigt råder en nästan total straffrihet för de ansvariga. Bland annat Amnesty International har under flera år dokumenterat hur israeliska styrkor använder dödligt

våld mot palestinier för att upprätthålla Israels apartheidsystem. Det våldet har nu eskalerat ytterligare.

Genom ett administrativt beslut taget av israeliska myndigheter i slutet av juni 2024 möjliggjordes nya bosättningar i Jordandalen på Västbanken. Beslutet innebär att mark som tidigare låg under den israeliska militärens kontroll nu betraktas som civil israelisk mark. Israel har därmed tillskansat sig den största landytan på Västbanken på tre decennier. I maj 2025 godkände dessutom Israel etableringen av 22 nya bosättningar på ockuperad mark. I augusti samma år gav Israel klartecken till den s.k. E1-planen, vilken innebär en omfattande utbyggnad av bosättningen Ma'ale Adumim. Det skulle dela Västbanken i en nordlig och en sydlig del, ytterligare skära av östra Jerusalem och försvåra en fredlig tvåstatslösning drastiskt. Vänsterpartiet stödjer liksom FN östra Jerusalem som Palestinas huvudstad.

Bosättningarna utgör ett tydligt brott mot fjärde Genèvekonventionen och konstateras vara ett krigsbrott av Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

Sverige bör kraftfullt agera för att förhindra att nya israeliska bosättningar tillkommer på palestinsk mark och för att befintliga bosättningar avvecklas omgående. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Under vapenvilan i Gaza februari 2025 passade Israel på att genomföra den största militära operationen på Västbanken på 20 år. Tre flyktingläger i Jenin, Tulkarem och Nur Shams tömdes och runt 40 000 människor tvingades lämna sina hem.

Israels offensiver på Västbanken är ett brott mot internationell rätt och undergräver alla försök till fred. Det eskalerande våldet riskerar att leda till att den palestinska myndigheten bryter samman, vilket skulle få oerhörda konsekvenser för den framtida utvecklingen.

Den palestinska myndigheten (PA) undergrävs dessutom genom att Israel med den högerextrema finansministern Bezalel Smotrich i spetsen håller inne de palestinska tullavgifter och skatter som de enligt Osloavtalet samlar in för PA:s räkning. Förutom att det ogiltigförklarar PA:s mandat stoppar man finansieringen av den palestinska välfärden. Det är tydligt att målet är att den palestinska staten ska gå under.

Sverige ska ställa krav på att Israel följer sina åtaganden och betalar ut palestinska tullavgifter och skatter till den palestinska myndigheten (PA). Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Internationella domstolen i Haag fastslog den 9 juli 2004 att den mur som Israel bygger på ockuperad mark strider mot folkrätten. Trots det har bygget av muren fortsatt. Många palestinier har som resultat av murbygget förlorat sin mark och sina odlingar och isolerats från sina arbeten, släktingar eller marknader.

Sverige bör agera för att förhindra att bygget av muren fortgår samt att den mur som redan har byggts på ockuperad mark rivs. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Genom att hävda att byggnader och planteringar är otillåtna eller att de står för nära muren eller israeliska bosättningar motiverar Israel förstörelsen av palestinska hus, infrastruktur, skolor och odlad mark på Västbanken. Många av de som drabbas är sedan tidigare flyktingar och rivningarna står i direkt strid med fjärde Genèvekonventionen.

Sverige bör ta initiativ inom FN och EU för att stoppa rivningarna av palestinska byggnader, infrastruktur och försörjningsmöjligheter och att de familjer och samhällen som drabbats kompenseras. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Flera internationella företag bidrar till att Israels ockupation av Palestina kan fortgå. I den nya rapporten *From Economy of Occupation to Economy of Genocide* från FN:s särskilda rapportör för de palestinska områdena Francesca Albanese pekas ett flertal företag ut för att bidra till ockupationsmaktens genomförande av ockupationen genom t.ex. rivningar. Ett av företagen som pekas ut är svenska Volvo Group, som fortsätter att sälja grävmaskiner år ut och år in. Ett annat företag är Atlas Copco som bidragit med utrustning till militära posteringar och annan infrastruktur på ockuperat territorium.

Den norska regeringen har tagit fram rekommendationer till norska företag som kraftigt avråder från all handel och verksamhet som, direkt eller indirekt, stödjer de olagliga israeliska bosättningarna och uppmanar företag att ta hänsyn till både juridiska, ekonomiska och moraliska aspekter i affärer kopplade till Israel på ockuperad mark.

Den svenska regeringen borde likt den norska regeringen ta fram rekommendationer till svenska företag om hur de bör förhålla sig till handel och försäljningar till Israel som kan bidra till att ockupationen av Palestina fortgår. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Krigen 1948 och 1967 resulterade i två flyktingvågor då palestinier i de områden som i dag utgör staten Israel fördrevs, tvångsförflyttades eller flydde på ett sätt som inte kan beskrivas som annat än etnisk rensning. Antalet palestinska flyktingar uppgår i dagsläget till ca 5 miljoner människor runtom i världen. Huvuddelen bor i dag i grannländerna där de i många fall saknar de rättigheter och den medborgarskapsstatus som lokalbefolkningen har. Artikel 11 i FN:s generalförsamlings resolution 194 från 1948 fastställer att ”de flyktingar som önskar återvända till sina hem och bo i fredlig samvaro med sina grannar borde tillåtas göra det så snart det är praktiskt möjligt, och kompensation borde utbetalas åt dem som väljer att inte återvända samt för förlorad eller förstörd egendom”. Fred i Mellanöstern förutsätter att frågan om de palestinska flyktingarna förs upp på dagordningen och finner en lösning i enlighet med FN:s resolution.

Sverige bör i fortsatta förhandlingar driva att frågan om flyktingarnas rätt att återvända ska föras upp på dagordningen och att resolution 194 ska respekteras. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

4 Folkmord och krigsbrott

Israels krig syftar till att göra Gaza obeboeligt och fördriva det palestinska folket. Genom att framtvinga svält och neka människor de mest grundläggande förnödenheter görs Gaza till en dödsfälla. Det i kombination med uttalanden från höga företrädare för Israel gör det tydligt att man inte bara struntar i om civila kommer till skada, utan att det i sig har ett eget syfte.

FN har konstaterat att Israels krig mot Gazas befolkning är ett folkmord. En oberoende utredning tillsatt av FN-organet UNHCR från den 16 september 2025 fastställer att Israels premiärminister Benjamin Netanyahu ihop med den förra försvarsministern Yoav Gallant och landets president Isaac Herzog personligen är ansvariga för folkmordet. Enligt utredningen har Israel begått fyra av fem handlingar som definierar folkmord.

Det är inte första gången Israel konstateras begå folkmord. Forskare, hjälporganisationer och andra har upprepade gånger fördömt Israels folkmord mot palestinerna. Även Internationella domstolen i Haag (ICJ) utreder Israel för brott mot

folkmordskonventionen och domstolen har meddelat att Israel måste vidta alla åtgärder för att förhindra folkmord.

FN har vid upprepade tillfällen dokumenterat hur såväl israeliska styrkor som Hamas har gjort sig skyldiga till krigsbrott. I två olika rapporter från den 10 juni 2024 konstaterar FN:s råd för mänskliga rättigheter hur Hamas militära gren, liksom ett antal andra palestinska grupper såväl som den israeliska militären, har gjort sig skyldiga till bl.a. mord, sexuellt våld och omänsklig och grym behandling. Man beskriver också hur Israel medvetet har attackerat civila och hur man använt svält som metod för krigföring.

Internationella brottmålsdomstolen (ICC) har utfärdat en arresteringsorder mot Israels premiärminister Benjamin Netanyahu och landets tidigare försvarsminister Yoav Gallant med anledning av de krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten som begåtts i Gaza. En arresteringsorder från ICC innebär att anslutna stater ska gripa Netanyahu och Gallant. Sverige har ratificerat Romstadgan och har således förbundit sig att agera. Den svenska regeringen har visat en fullständig oförmåga när det kommer till att kritisera Israels och Netanyahus brott.

Sedan 2015 är Palestina medlem i ICC. Israel har dock valt att inte ratificera Romstadgan och är därför inte anslutet. Eftersom ICC har rätt att döma personer som begått brott i ett land som skrivit under ICC:s stadgar har ICC jurisdiktion över folkrättsbrott som begås såväl av Hamas som av Israel i Palestina. Även om det inte är nödvändigt för den juridiska processen vore det lämpligt om även Israel anslöt sig till Romstadgan.

Sverige bör verka för att Israel ska ansluta sig till Internationella brottmålsdomstolen ICC. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sannolikt kan många fler personer betraktas som ansvariga för det folkmord som pågår. Romstadgans statsparter är därför bundna att utreda alla personer som misstänks för att ha bidragit till folkmordet. Ett exempel är israeliska soldater som också har svenskt medborgarskap eller som befinner sig på svenskt territorium.

Sverige bör vidta åtgärder för att individer som kan misstänkas för att ha bidragit till folkmordet utreds för sin medverkan på erforderligt sätt. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Även från USA kommer hot mot ICC och ICJ. Trumpadministrationen har hotat att införa sanktioner såväl mot de båda domstolarna som mot enskilda domare som varit ansvariga för utredningarna mot Israel – ett tydligt exempel på hur USA aktivt försöker undergräva internationell rätt och bidra till strafffrihet. Nederländerna, landet där domstolarna har sitt säte i Haag, har tagit på sig ledartröjan i arbetet för att skydda domstolarnas oberoende. Ett instrument som EU-länderna kan använda för att mildra effekterna av USA:s sanktioner är den så kallade blockeringsstadgan.

Blockeringsstadgan är en EU-förordning (rådets förordning (EG) nr 2271/96) som antogs 1996 för att motverka tredjeländers extraterritoriella tillämpning av lagar och sanktioner, alltså lagar från länder utanför EU som försöker reglera verksamhet inom EU:s jurisdiktion. Den blockerande stadgan förbjuder personer och företag i EU att följa sådana utländska lagar och upphäver effekterna av utländska rättsliga avgöranden grundade på dessa extraterritoriella lagar. Den ger också EU-kommissionen befogenhet att ge tillstånd till undantag och att samla in information om påverkan av dessa lagar på EU-aktörer.

Sverige måste fördöma USA:s sanktioner mot Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) och undergrävande av internationell rätt. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige bör verka för att EU aktiverar blockeringsstadgan mot USA:s sanktioner för att skydda domstolarna Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) och dess domare så att de kan fortsätta att utreda Israel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet har återkommande lyft vikten av att de båda domstolarna ICC och ICJ tillförs mer resurser så att de har alla nödvändiga förutsättningar att utreda de omfattande brott som har begåtts. I vår budgetmotion ökar vi stödet till både ICC och ICJ (mot. 2025/26:2792).

Sverige bör stödja Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Internationella domstolen i Haag (ICJ) så att erforderliga resurser finns för att utreda brott. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sydafrika lämnade den 29 december 2023 in en anmälan mot Israel till den internationella domstolen i Haag (ICJ) för brott mot folkmordskonventionen. Utredningen pågår fortfarande, men domstolen har meddelat att Israel måste vidta alla åtgärder för att förhindra folkmord.

Sverige bör ställa sig bakom Sydafrikas anmälan mot Israel till den internationella domstolen i Haag för brott mot folkmordskonventionen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör tillsätta en utredning av de ytterligare steg som Sverige behöver ta för att leva upp till de skyldigheter som lagts fram enligt Internationella domstolens rådgivande yttrande 2024 (ICJ AO 2024). Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Israel måste även ta ansvar för de ekonomiska skador man åsamkat Gaza. Att bygga upp ett samhälle som så fundamentalt bombats sönder och samman är inte bara mycket omständligt utan också en kostsam process.

Sverige bör inom ramen för EU och FN verka för att Israel ska hållas ekonomiskt ansvarigt för den omfattande förstörelsen under kriget mot Gaza. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

5 Tortyr och övergrepp

Under Israels folkmord i Gaza har det återkommande kommit rapporter om fruktansvärda övergrepp och tortyr. Människor har fängslats godtyckligt, nekats sina rättigheter och utsatts för brutalt våld i israeliska fängelser. Men också vid Hamas attack den 7 oktober 2023 utfördes bestialiska och tortyrliknande handlingar.

Människorättsorganisationen Human Rights Watch har rapporterat om hur Israel medvetet valt ut medicinsk personal för att gripa och misshandla dem. Genom gripanden av palestinsk vårdpersonal har Israel förstärkt svårigheterna för sjukvården i Gaza att fungera under det pågående folkmordet.

FN:s konvention mot tortyr förbjuder användandet av tortyr och FN:s tortyrkommitté har till uppgift att se till att stater lever upp till det som står i konventionen. Israel har ratificerat konventionen och har därför ansvar för att se till att den efterlevs.

Sverige bör som medlem i FN driva på för att tortyrkommittén särskilt ska utreda Hamas och Israels brott mot tortyrkonventionen genom de övergrepp som de gjort sig skyldiga till. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

6 Fred kräver ett fritt Palestina

I november 2012 röstade FN ja till att ge staten Palestina status som observatörsnation. Det var ett viktigt steg mot ett fullvärdigt medlemskap för Palestina. Det dröjde dock tills i år innan man tog nästa steg. Den 10 maj 2024 röstade en förkrossande majoritet i FN:s generalförsamling igenom en resolution som fr.o.m. den 10 september 2024 gav Palestina utökad status i FN. Omröstningen är ett tydligt steg för att föra processen framåt. Sverige avstod i omröstningen. Det gör Sverige till en del av den lilla minoritet av världens länder som inte anser att Palestina kvalificerar sig till ett medlemskap i FN.

Sveriges erkännande av Palestina 2014 innebar att vi var det första landet i EU att göra det. Nu följer andra medlemsländer efter. Norge, Irland och Spanien erkände 2024 Palestina som självständig stat, och ytterligare EU-länder har flaggat för att man kommer att gå samma väg. Frankrike och Storbritannien erkände Palestina den 22 september 2025, vilket innebär att det nu bara är USA av de permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd som inte gör det. Tre fjärdedelar av FN:s medlemsländer erkänner eller planerar att erkänna Palestina.

Ett erkännande av Palestina ger påtagligt bättre förutsättningar för en fungerande fredsprocess. Det är beklämmande att den nuvarande svenska regeringen går i motsatt riktning och visar ovilja att ge reella förutsättningar för Palestina som en självständig stat i fred och frihet.

Vänsterpartiet har tagit initiativ i EU-parlamentet för att EU ska uppmana medlemsstaterna att erkänna Palestina. Den 11 september 2025 röstades resolutionen igenom. Det är ett viktigt steg mot att EU ska öka pressen på Israel att upphöra med sitt folkmord.

Sverige bör verka för att Palestina erkänns som stat av alla världens stater. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige bör stödja Palestina i det fortsatta arbetet mot att erkännas som fullvärdig medlem av FN. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

7 Risken för eskalering

Allt sedan kriget började har risken för eskalering varit stor. Regionen har länge präglats av en osäker utveckling, och Israels ockupation av Palestina är en särskilt känslig fråga. Ett regionalt storkrig skulle kunna få förödande konsekvenser.

Hur Israel, USA, Iran, Hizbollah, Libanon och olika proxyaktörer kommer att agera framöver avgör den fortsatta utvecklingen. Hittills har en eskalering i större skala kunnat undvikas, mycket på grund av att parterna inte haft ett tillräckligt stort intresse av en upptrappning. Samtidigt håller en ny våldsnivå på att etableras som det normala. 12-dagarskriget mellan Israel, USA och Iran höll hela världen på spänn i juni 2025. Spänningarna mellan länderna har länge varit omfattande. Israel respektive USA attackerade Iran för utvecklingen av deras kärnvapenprogram. Iran anses ännu inte ha kärnvapen, till skillnad från USA och Israel. Men Iran har begränsat omvärldens insyn i sitt kärnprogram. Efter 12 dagar meddelade alla parter att de inte avsåg att attackera varandra. Hur omfattande skadorna blev på Irans anläggningar för kärnvapenprogram är oklart. Men civila i såväl Iran som Israel dog som ett resultat av 12-dagarskriget.

Israels militära operationer på Västbanken och planerna på att bygga ut bosättningar och etablera nya måste ses som ett allvarligt hot mot den ömtåliga situationen. Israels

agerande innebär en allvarlig upptrappning som kan få förödande konsekvenser, dels för de miljontals palestinier som bor på Västbanken, dels för den fortsatta utvecklingen. Ett sammanbrott av den palestinska myndigheten skulle oundvikligen försvåra alla försök till fred. Det omfattande missnöjet med Netanyahu och hans regering i den israeliska befolkningen är också en faktor som kan komma att påverka utvecklingen.

I skrivande stund pågår förhandlingar om president Trumps fredsavtal för Gaza. Planen består av 20 punkter och ger USA ett stort inflytande över den framtida processen. Utgången är ännu oklar, men får otvivelaktigt efterverkan på hela Mellanöstern.

Vänsterpartiet konstaterar att en förutsättning för ett långsiktigt hållbart fredsavtal är att det kan garantera säkerheten för alla civila oavsett sida och respekt för den palestinska statsbildningen. Det är endast Palestinas och Gazas befolkning som har rätt att bestämma över Gazas framtid. Alla samtal och planer för fred måste därför ske på det palestinska folkets villkor.

Sverige bör aktivt verka för en de-eskalering i Mellanöstern. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

8 Sveriges roll

Sveriges regering har varit anmärkningsvärt undfallande. Trots den akuta situation där ICJ utreder ansvarsfrågan om folkmord och hjälpporganisationer saknar ord för att beskriva läget på marken har regeringen konsekvent underlåtit att agera för att få slut på dödandet av civila. Istället har man ställt sig på krigsförbrytarnas sida. Den 27 oktober 2023 ställde sig FN:s generalförsamling bakom en resolution som uppmanade till skydd av civila och ett omedelbart och varaktigt eldupphör. Sverige la ner sin röst. Motvilligt röstade man strax därefter ja till ett eldupphör i FN:s generalförsamling den 12 december 2023. Knappt ett år senare den 18 september 2024 ställde sig FN:s generalförsamling bakom en resolution om att Israels ockupation av Palestina ska avslutas inom ett år, att världens länder avslutar all vapenhandel med Israel och att produkter från bosättare ska bojkottas. Sverige la återigen ner sin röst. När EU-parlamentet den 19 oktober 2024 röstade om att Israels attacker mot Hamas måste ske inom ramen för internationell rätt och utan att riskera livet på civilbefolkningen så röstade samtliga moderater emot. När parlamentet röstade om att EU ska fördöma att Israel blockerar mat, vatten och elektricitet till Gaza så röstade samtliga moderater emot igen. När parlamentet röstade om att pausa handelsavtalet med Israel så röstade samtliga moderater emot ytterligare en gång. Det dröjde ända till den 12 juni 2025 innan Sveriges regering förmådde ta ställning i en FN-omröstning för en omedelbar och permanent vapenvila i Gaza. I stället har den svenska regeringen gång på gång beskrivit Israels agerande som självförsvar.

Runt om i världen protesterar människor mot Israels brutala krigsföring. Demonstrationer, universitetsprotester, generalstrejker och solidaritetsmarscher är bara några exempel på hur människor visar sitt stöd för ett fritt Palestina och ett slut på attackerna mot Gazas befolkning. Människor samlas i frustration över att världens makthavare inte gör någonting för att få ett slut på mordandet av civila. Så även i Sverige.

Vaga uttalanden samtidigt som man stöttar Israel med pengar och vapen visar ett hyckleri utan motstycke. Inte förrän i slutet av maj 2025 kallade man upp den israeliska

ambassadören för att ställa krav på humanitärt tillträde till Gaza. Då hade Israels krig mot Gaza pågått i nästan 20 månader.

Efter två års krigföring har regeringen äntligen förmått ta ställning för att EU bör suspendera handelsdelen i associeringsavtalet med Israel. I stället har man under lång tid stoppat allt svenskt bistånd till UNRWA och samtidigt låtit den svenska försvarsmakten ingå miljardaffärer med ett israeliskt vapenföretag, vilket sannolikt strider mot ICJ:s ställningstagande den 19 juli 2024. Det kan knappast betraktas som en kraftig markering mot en stat som begår folkmord, attackerar sjukhus och dödar de journalister som rapporterar om krigsbrotten. De dubbla standarderna är tydliga. Pratet om mänskliga rättigheter tycks inte omfatta alla. Det är den signalen som Sverige skickat till omvärlden.

Israel har gått långt utanför folkrätten med sina attacker mot civila. Om den internationella rättens principer ska kunna upprätthållas är det centralt att demokratiska stater som Sverige agerar när krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten begås. Det är dags för Sverige och västvärlden att sluta ge sitt stöd till Israels regering och militär. Vänsterpartiet kräver att all vapenhandel, både export och import, med Israel upphör omedelbart.

Sjukvårdssystemet i Gaza har slagits i spillror efter att sjukhus bombats sönder och vårdpersonal tvingas arbeta under fruktansvärda och livsfarliga förhållanden, oförenliga med både medicinsk etik och mänsklig värdighet. Ambulanser hindras och beskjuts och blockaden stryper tillgången till mediciner, utrustning, vatten och elektricitet.

I maj 2024 begärde EU-kommissionen att medlemsländerna, däribland Sverige, ska ta emot och vårda svårt sjuka patienter från Gaza. 14 europeiska länder har tagit emot patienter från Gaza, men den svenska regeringen säger nej. Trots att lediga platser finns och trots att vårdgivare självmant hört av sig till regeringen för att erbjuda plats. För Vänsterpartiet är det en självklarhet att Sverige ska ställa upp. Skillnaderna i hur regeringen behandlat civila som drabbats av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och Israels attacker mot Gaza är talande för den människosyn regeringen representerar och ytterst beklaglig.

Sverige bör ta emot patienter från Gaza. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige behöver också göra mer för att hjälpa och stötta den hårt drabbade sjukvården i Gaza. Vänsterpartiet anser att vi bör göra vad som går för att bidra med fältsjukhus, sjukvårdsutrustning, mediciner och annan nödvändig materiel. Läs mer i vår motion En bättre hälso- och sjukvård (mot. 2025/26:2777).

På Gazaremsan har utbildningssystemet slagits i spillror. Sedan oktober 2023 har alla skolor varit stängda för utbildning och Unicef har larmat om att 95 procent av skolbyggnaderna antingen har skadats eller totalförstörts av Israels bombningar och attacker. Omkring 658 000 elever har inte haft någon tillgång till formell skolgång sedan dess. Israel har även bombat sönder samtliga universitet. Det är en del i vad många kallar "educide", när en krigförande part medvetet bombar lärosäten och skolor för att på så sätt slå sönder utbildningssystemet.

Vänsterpartiet kommer alltid stå upp för utbildning som en mänsklig rättighet och vill också se ett Sverige som gör mer för att stå upp för allas rätt till utbildning. I Norge har man valt att aktivt engagera sig i att möjliggöra studier för palestinska studenter och forskning för palestinska forskare från Gaza. Men mer kommer också behöva göras när kriget är över och utbildningssystemet ska byggas upp igen så fort som möjligt för att inte utbildning för en hel generation ska gå förlorad. I Vänsterpartiets motion

Akademisk frihet (mot. 2025/26:2785) ställer vi krav på att regeringen ska uppdra åt Universitets- och högskolerådet att ta fram handledning och stöd till lärosätena för hur de kan stötta palestinska lärosäten och studenter.

I september 2022 undertecknade Sveriges innovationsmyndighet Vinnova ett samarbetsavtal med Israel. Vänsterpartiet kritiserade Vinnovas uppdrag att arbeta gentemot Israel redan 2019. Israel är ett av tre länder utanför Europa där Vinnova har lokal närvaro. Avtalet ingår i ett regeringsuppdrag och går ut på att utveckla ”framtidens hållbara mat”. Samtidigt pågår svältkatastrofen i Gaza. Vänsterpartiet ställer sig starkt kritiskt till att en svensk myndighet får i uppdrag att på detta sätt arbeta med en ockupationsstat.

Regeringen bör i nästkommande regleringsbrev för Vinnova uppdra åt myndigheten att avbryta det pågående innovationssamarbetet med Israel och stänga kontoret i Tel Aviv. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige ska inte ingå några samarbeten kring forskning, innovation och handel med Israel så länge ockupationen av Palestina pågår, och ingångna avtal och projekt bör avbrytas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

9 Svenskt bistånd

Regeringens hantering av det svenska biståndet till Palestina är under all kritik. På lösa grunder frös man i oktober 2023 allt utvecklingsbistånd till Palestina under fem månader. Det hela är en mycket oseriös hantering av biståndsmedel. Partnerorganisationer måste kunna lita på att utlovade biståndsmedel verkligen kommer fram.

I december 2024 beslutade regeringen att avsluta det svenska kärnstödet till UNRWA. Detta trots att återkommande rapporter och granskningar av UNRWA konstaterar att organisationen fungerar väl och är en förutsättning för ett effektivt humanitärt bistånd i Gaza. Det mesta praktiska arbetet i Gaza när det gäller utdelning av mat, sjukvård och annat görs av UNRWA som har närmare 12 000 anställda i Gaza, medan organisationer som Action Aid, Rädda Barnen och Läkare Utan Gränser räknar sina respektive medarbetare i tiotal. Inget annat EU-land har gjort samma bedömning som den svenska regeringen. Det är bara USA som också har avbrutit allt stöd till UNRWA. Det är både oansvarigt och felaktigt.

När regeringen frös kärnstödet till UNRWA var det med hänvisning till att det israeliska parlamentet förbjudit UNRWA att verka i landet. Men Israel har ingen ”beslutanderätt” om UNRWA, tvärtom har Israel som medlemsstat ansvar för att skydda FN. UNRWA har också ansvaret för de palestinska flyktingarna runt om i regionen, i Syrien, Libanon och Jordanien. Verksamheten är en del av Genèvekonventionen som säger att UNRWA enbart kan ersättas om det finns en annan motsvarande humanitär assistans på plats. UNRWA är inte ersättningsbart, utom av en framtida palestinsk statlig institution. Ingen annan organisation kan fylla det tomrummet. Sverige bör omgående återupprätta stödet till UNRWA. I Vänsterpartiets budgetmotion för 2026 föreslår vi en särskild UNRWA-miljard för att säkra stödet till organisationen. Se vår budgetmotion (mot. 2025/26:2792).

Sverige bör omgående återupprätta och öka stödet till UNRWA. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige bör i EU, FN och sina bilaterala kontakter med andra länder verka för att det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA ska säkras. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Numera ingår Palestina i Sveriges nya strategi för utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027. Trots det innehåller strategin mindre pengar än tidigare. Till skillnad från den tidigare strategin nämns inte den israeliska ockupationen över huvud taget. Pengarna ska numera också gå till att uppfylla Tidöpartiernas migrationspolitiska mål – helt i strid med principer om ett effektivt bistånd. Med tanke på det nuvarande läget och behoven vore det önskvärt om Palestina fick en egen strategi för utvecklingssamarbete.

Palestina bör prioriteras i biståndspolitiken under kommande år genom en särskild Palestinastrategi. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Det svenska biståndet går till krafter som kämpar mot terror och för demokrati, kvinnors rättigheter och mänskliga rättigheter. Bland annat bidrar svenska biståndspengar till att kvinnor och flickor får hälsorådgivning och kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Biståndet möjliggör projekt som inkluderar både palestinska och israeliska organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter och stärker oberoende media och journalistik. Sverige bör öka biståndet till Palestina ytterligare för att rädda liv, bidra till fred och försvaga extremisternas position. Sverige ska ha ett fortsatt starkt bistånd till Palestina. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

I stället för att försämra det svenska civilsamhällets möjligheter att bedriva utvecklingssamarbete och bistånd bör den svenska regeringen göra tvärtom. Att stödja civilsamhället, både i Sverige och i Palestina, är viktigt för att främja demokrati, mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter och kan långsiktigt bidra till att bygga broar mellan människor och bidra till fred. Det är därför djupt beklagligt att Sverige dragit in stödet till en rad av dessa organisationer. Särskilt allvarligt är att stödet till det ekumeniska följeslagarprogrammet dragits in.

Sverige bör återupprätta biståndet till organisationer som arbetar med demokrati och mänskliga rättigheter i Palestina och i Israel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Läs mer i vår motion Folkrörelsebiståndet (mot. 2024/25:63) och i vår Säkerhetspolitik för en fredligare värld (mot. 2025/26:2368).

10 Sanktioner och bojkott

Israel kommer varken att upphöra med sin ockupation av Palestina eller attackerna på Gazas befolkning av sig själv. Omvärldens tryck på Israel är det som kan få stopp på folkmordet. Hittills har det internationella samfundet inte förmått kraftsamla för ett ställningstagande som på allvar kan få Israel att upphöra med dödandet.

Nu krävs åtgärder som sätter konkret press. Omvärlden behöver införa skarpa sanktioner mot Israel för att tvinga fram en vapenvila. Det handlar både om sanktioner mot ansvariga individer och om ekonomiska sanktioner mot landet. EU:s sanktioner mot den militanta bosättarrörelsen bör utvidgas. Exempelvis bör inte varor från israeliska bosättningar kunna säljas i EU, och israeliska bosättare bör inte ha visum-

frihet till EU och Sverige. Irland är i process av att införa lagstiftning mot handel med varor från israeliska bosättningar. Vänsterpartiet menar att Sverige bör göra likadant.

Regeringen bör verka för kraftigt utökade sanktioner mot den militanta bosättningsrörelsen på Västbanken. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Varor från Israels illegala bosättningar på Västbanken, inklusive östra Jerusalem, samt Golanhöjderna bör stoppas från att komma in på EU:s inre marknad. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör återkomma med en nationell lagstiftning mot handel med varor och tjänster från bosättare på ockuperad mark. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Visumfriheten till EU för israeler bör slopas och israeliska bosättare bör helt nekas inresa. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör återkomma med lagstiftning som förbjuder svenska företag och investerare att bedriva ekonomiskt samarbete i form av investeringar i illegala bosättningar och deras verksamheter. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU infört mot Ryssland sedan starten av kriget mot Ukraina. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet menar att kommuner och regioner ska ha rätt att bojkotta stater som bryter mot mänskliga rättigheter och internationell rätt. Under apartheidregimen i Sydafrika stiftades en tillfällig lag (1985:1052) som gav kommuner och regioner möjlighet att vidta bojkottåtgärder för att stoppa Sydafrikas apartheidbrott. Vi menar att kommunmedborgare bör kunna ha en rimlig förväntan på att deras skattepengar inte går till och understödjer stater som bryter mot internationell rätt. Beslutet ska grunda sig på beslut av t.ex. FN, ICJ eller en arresteringsorder från ICC.

Regeringen bör återkomma med ett förslag om lagstiftning som ger kommuner och regioner möjlighet att vidta bojkottåtgärder mot länder som bryter mot mänskliga rättigheter och internationell rätt. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet står bakom en kulturell och idrottslig bojkott av Israel så länge ockupationen pågår. Att bjuda in en ockupationsmakt att delta på samma villkor som demokratiska länder i idrottstävlingar eller kulturella arrangemang legitimerar brott mot mänskliga rättigheter och internationell rätt.

10.1 Handel och EU:s associationsavtal med Israel

EU är Israels största handelspartner, och cirka en tredjedel av all export från Israel går till EU. Israels ockupation av Palestina hade inte varit möjlig utan EU:s förmånliga handelsavtal med Israel eller utan USA:s militära bistånd till landet.

Samarbetet mellan EU och Israel är omfattande och ger EU en möjlighet att sätta press på Israel att respektera folkrätten. EU:s associationsavtal med Israel innefattar förmånliga handelsavtal som ger det israeliska näringslivet stora ekonomiska fördelar. På så vis bidrar EU till att stärka den ekonomiska basen för ockupationspolitiken och legitimerar därmed de pågående attackerna. Israel ska inte åtnjuta tullfrihet och andra

privilegier så länge attackerna mot Gaza och ockupationen av Palestina pågår. Associeringsavtalet mellan EU och Israel är villkorat med respekt för de mänskliga rättigheterna. Israels krigsföring innebär att man bryter mot viktiga delar av avtalet. Det bör därför inte längre betraktas som giltigt.

Den 17 september 2025 la EU-kommissionen fram förslag att tillfälligt upphäva tullfriheten för landets stora varuexport till EU. Dessvärre tycks inte förslaget ha tillräckligt stöd bland EU-medlemmarna för att röstas igenom. Sverige har visat stöd för förslaget. Det är bra. Men utan regeringens senfärdiga uppvaknande hade man aktivt kunnat arbeta med att bygga ett starkare stöd bland medlemsländerna.

En förutsättning för att Sveriges och EU:s uttalanden ska göra skillnad är att man också är beredd att sätta tyngd bakom sitt budskap. Israel har kunnat ignorera EU:s kritik mot ockupationen under många år utan att det fått några konsekvenser.

Vänsterpartiet vill se ett förbud av export till Israel av varor som kan användas för fortsatta krigsbrott, liksom ett importförbud till EU av viktiga exportvaror för att försvaga krigsförmågan.

Sverige bör aktivt driva i EU att unionen omedelbart suspenderar det nuvarande associeringsavtalet med Israel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Palestina har i dag inte makt över sin egen ekonomiska utveckling på grund av ockupationen. Med muren, checkpoints och militära lagar tillåts inte palestinska företag växa och etablera sig på exportmarknader. Sedan 1997 finns ett s.k. interimsavtal om associering mellan EU och Palestina som bl.a. omfattar handel. Vänsterpartiet menar att det borde göras om till ett permanent associationsavtal. Det skulle ge bättre förutsättningar för fortsatt handel mellan EU och Palestina och kunna bidra till att stärka den palestinska ekonomin.

Sverige bör verka för att interimsavtalet om associering mellan EU och Palestina (EU-Palestine Interim Association Agreement) görs om till ett permanent associationsavtal. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Regeringen bör återkomma med en plan för att underlätta handeln mellan Sverige och Palestina. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

11 Bryt alla militära kontakter med Israel

Sverige ska inte vara ett land som indirekt stödjer dödandet av oskyldiga civila. Trots pågående folkmord och att landets premiärminister är efterlyst för krigsbrott exporterar Sverige krigsmateriel till Israel. Det handlar i huvudsak om leveranser av produkter som tidigare inte klassats som krigsmateriel. År 2024 exporterades krigsmateriel från Sverige till Israel till ett värde av 21,4 miljoner kronor. Samma år uppgick importen av krigsmateriel från Israel till Sverige till knappt 19 miljoner kronor. Totalt har Sverige importerat från Israel för närmare en halv miljard under det senaste decenniet (RUT 2025:19).

Vänsterpartiet anser att alla militära kontakter med Israel omgående ska avbrytas. Det innebär bl.a. att vi omedelbart kallar hem den försvarsattaché som är stationerad vid den svenska ambassaden i Tel Aviv. Det omfattande besöksutbyte som pågått mellan det svenska försvaret och den israeliska armén ska avbrytas och det svenska försvarets import av krigsmateriel från Israel ska upphöra.

Försvarsmaktens avtal med det israeliska vapenföretaget Elbit Systems måste hävas. Avtalet träffades den 25 oktober 2023 – mitt under bombningarna av Gaza – och innebar köp av krigsmateriel för 1,7 miljarder kronor. Som Israels största vapentillverkare står Elbit nära den israeliska militären. Under hösten ökade Elbit sin produktion uttryckligen motiverat med att de vill stödja Israels krig i Gaza.

Den 1 september 2025 rapporterade Dagens Nyheter om hur det svenska försvaret fortsätter att köpa vapen från Israel. Det handlar om en rad inköp för miljontals kronor. Så sent som i juni skrevs kontrakt om en israelisk sjömålsrobot till svenska amfibieförband. Regeringen tvär sina händer och hänvisar till EU-nivå. Det är ett hyckleri utan dess like.

Efter omfattande påtryckningar har det svenska företaget Aimpoint beslutat att stoppa sin handel av rödpunktssikten till Israel. Det är välkommet men visar på behovet av ett större politiskt ansvarstagande, även för produkter som inte klassas som krigsmateriel. Beslut om vapenexport fattas i första hand av Inspektionen för strategiska produkter (ISP), men det är helt möjligt för regeringen att fatta beslut när det gäller enskilda länder.

Sverige bör stoppa all vapenhandel, kalla hem försvarsattachén från Tel Aviv och avbryta allt militärt samarbete med Israel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige måste också säkerställa att inga transporter av militärt material till Israel sker via transitering genom Sverige. Därför är det viktigt att förbjuda all eventuell landning/dockning vid flygplatser och hamnar för transporter av krigsmateriel till Israel. I januari 2025 varslade Svenska Hamnarbetarförbundet om blockad mot allt militärt handelsutbyte med Israel, som ett svar på begäran om sympatiåtgärder från den palestinska fackföreningsrörelsen.

Regeringen ska återkomma med förslag om lagstiftning som förbjuder landning/dockning vid svenska flygplatser och hamnar för transporter av krigsmateriel till Israel. Detta ska riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Att strypa vapentillförseln är ett effektivt verktyg för att sätta press på alla parter. I dag förekommer ingen vapenexport från EU till de palestinska parterna, men flera EU-medlemmar exporterar vapen till Israel. All vapenexport från EU-länderna till Israel måste upphöra.

Sverige bör ta initiativ till ett vapenembargo inom EU och FN. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Håkan Svenneling (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Gudrun Nordborg (V)

Jessica Wetterling (V)

Tony Haddou (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)